

Co vlastně chceme říci dětem o sexu a rodině?

PhDr. Mgr. Jeroným Klimeš, Ph.D. 2011

Ostrůvkovitá společnost a nemísitelné ideologie

Naše společnost je ostrůvkovitá. Už dávno nežijeme životem obce. Sice si nekoukáme se sousedy do talíře, ale často je ani neznáme jménem. Stýkáme se jen, s kým chceme, a tak vznikají velmi izolované ostrůvky nemísitelných societ. Například v jednom bytě bydlí feministka třetí generace rozvedených svobodných matek, v druhém bytě je patriarchální autoritativní otec. Oba jsou sice sousedi, ale štítivě se obcházejí a zhádají se, kdykoli je něco donutí spolu promluvit. Pes a kočka. Pokud tyto nemísitelné ostrůvky nevidíte, zkuste pozorovat ne lidi, se kterými se bavíte, ale spíš kolik je lidí ve vaší bezprostřední blízkosti, se kterými léta nepromluvíte, nebo oni nepromluví s vámi. V tomto světě totiž není těžké se domluvit o chemii či fyzice, ale není možno se domluvit na hodnotách.

V těchto kalných vodách však žijí různé ideové skupiny, které se občas vynoří s nějakým požadavkem. Zvíří se hladina veřejného mínění, aby po čase zase utichla. Nicméně tyto události jsou příležitostí zahlédnout síly obvykle skryté v naší neprůhledné společnosti. Takovým příkladem byl návrh skupiny okolo Dr. Uzla prosadit svůj druh sexuální výchovy na školy. Když jej psali, muselo jim být jasné, že narazí na silný odpor od jiných skupin, které se s nimi nemísí, ať jsou to věřící či ne. Zdá se, že s tím počítali a předem již rezignovali na hledání kompromisu. To by bylo vcelku pochopitelné, ale je škoda, že se o nalezení kompromisu předem nepokusilo Ministerstvo školství. To by nemělo být silou na prosazování lobbyistických partikulárních zájmů, spíš by od těchto bojů se mělo držet dále, dokud se nenajde nějaký společenský konsensus.

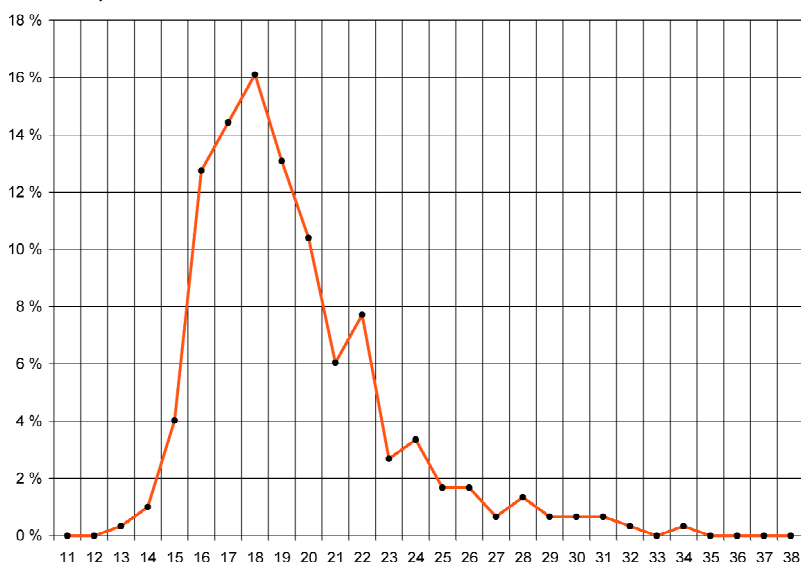
Rodiče a právo veta

Jsem nicméně této debatě vděčný za to, že mě donutila formulovat si myšlenky, které jsem opomíjel. Zejména odpovědět si na otázku: Jak bych chtěl, aby mé děti byly informovány o otázkách sexu. Dospěl jsem k závěru, že pro mě je nejdůležitější ne, co je jim říkáno, ale kdo jim to říká. Když si proberu všechny školy od základky až po vysoké, co jsem kdy prošel, tak na každé býval učitel, kterému bych své děti na sexuální výchovu nikdy nesvěřil. Měli jsme třeba učitele, který k nám byl přeložen za to, že dodával dívky na večírky papalášů. Dobrý kantor, uměl nadchnout pro svůj obor, ale nechat ho učit sexuální výchovu? Opravdu ne.

Hlavním zásadou u školní sexuální výchovy vidím její dobrovolnost a právo veta rodičů. Prostě rodiče zvláště na menších městech velice dobře znají soukromý život učitelů a vědí lépe než ředitel, kdo by rozhodně neměl zaučovat jejich děti do tajů sexu. Na druhou stranu jsou učitelé, kterým prakticky bezmezně důvěřuji a nemám sebemenší důvod dohlížet na to, co mým dětem vykládají o sexu. Právo veta rodičů by ale mělo být v naší pluralitní společnosti samozřejmostí nejen v otázkách sexu.

I umírněné kompromisy jsou oboustranně nepřijatelné

Položme přesto otázku obsahu. Co by se mělo při sexuální a rodinné výchově dětem vykládat a v jakém věku? Musíme však počítat s tím, že od začátku narazíme na ideologické rozpory, které budou od začátku znemožňovat vytvoření společné koncepce. Například vyjádřil jsem v jednom článku myslím hodně kompromisní návrh, že bychom děti měli odrazovat od sexu s těmi parterty, kde to nevypadá alespoň na roční vztah. Následkem bylo, že jsem byl pokousán z obou stran. Podle jedněch patřím coby odpůrce zážitkového sexu mezi bigotní katolíky, což by mi možná i lichotilo, ale bohužel plísněn jsem byl i těmi z druhého břehu za to, že schvaluji předmanželský sex, což je proti Božímu plánu. Co tedy napsat do případné příručky, když není možné najít oboustranně přijatelný kompromis ani v takové banalitě jako otázka začátku sexuálního života?

Předmanželský sex? Budiž, ale ne bez vážného vztahu!**Začátek prvního vztahu delšího než rok**

Odpovědi 300 respondentů na otázku: "Kdy začal první váš vztah delší než rok" mají přibližně lognormální distribuci, modus (nejčastější odpověď) 18 let, medián (střední odpověď) 19 let, průměr 19,4 roku a směrodatnou odchylku 3,43 roku. Tyto hodnoty nám pomohou navrhnout základní doporučení v otázkách začátku sexuálního života.

Vzhledem k těmto hodnotám je svrchovaně rozumné odrazovat mladé od zážitkového sexu ve všech vztazích, které nevypadají na to, že se dožijí ročního výročí, tzn. orientačně do 18 let. S výukou sexuálních technik či antikoncepce má pak smysl plošně začínat tak směrodatnou odchylku předem, tzn. od 14-15 let. Vyjímky a excesy by se měly řešit individuálně.

Pnutí mezi sexuální volností a stabilitou vztahů

Osobně se hlásím k konzervativnímu proudu kvůli přesvědčení, že existuje pnutí mezi stabilitou vztahu a sexuální volností. Chceme-li aby vztahy našich dětí byly stabilní, abychom už konečně alespoň zastavili neustálý nárůst rozvodovosti, je třeba hodně krotit naše sexuální touhy. Už toto je pro zastávce liberálních příruček hodně nestavitelný postoj, proto sexuální příručky prezentují jen to hezčí pozlátko sexu a vztahů, ale zcela chybí příprava dětí na to peklo, co dnešní generace skutečně ve vztazích zažívají.

To jsou především rozchody. Sexuologické problémy člověk vidí vzácně nejen u klientů, ale i u kamarádů, ale problémy se stabilitou vztahu a s rozchody řešíme neustále. Kluk nemá problém s navlečením preservativu, ale co dělat s tím, když jeho holka políbila na diskotéce někoho jiného. Bohužel ani jeho rodiče nejsou s to popsát: Co se s ním bude dít, když mu Jarka řekne: "Končíme, Karle!"

Otázka věku

Velký problém vidím v otázce věku. Když tuto problematiku přednáším 16letým dětem, nudou zívají. Jako by to byl problém mitochondrií. Jich samotných se to přeci netýká. Dokonce i dvacetiletí nemají problém. Partnerské problémy řeší unisono: "No co? Tak se rozejdou!" Ti ale už začínají bavit otázky seznamování. Ale skutečně pozorné a nadšené posluchače člověk najde u třicetiletých. Proto bych tuto tematiku spíše zařadil na vysoké školy nebo do posledních ročníků středních škol. Na druhou stranu u většiny předmětů zjišťujeme, že děti moc nebaví, ale ocení je teprve s léty. Jako například studenti psychologie při studiu podceňují statistiku a teprve ve výzkumu či při psaní diplomové práce zjistí, jak jsou limitováni svou statistickou omezeností.

Výchova samospádem

V naší společnosti se vychovává samospádem, prostě tak nějak se to dělá a ono to taky tak nějak dopadne. Bohužel ani jeden z krajních názorů nemá nějakou konsolidovanější pedagogiku. Fakt, že ji nemáme, bereme dnes jako samozřejmost, ale na konci 19. století však měli takovou zavedenou pedagogiku, kterou ustálil všeobecný konsensus. Ta vyhovovala tehdejší sociálně ekonomickým podmínkám, zejména faktu, že svobodná matka umírala doslova hladem a zimou. Dnes nám starší morální modely připadají zbytečně pruderní, ale pozor - novou funkční morálku adaptovanou na nové prostředí stále nemáme. Rodiče tápou. Na jednu stranu nechtějí být pruderní, na druhou stranu vynalézavost dětí nezná mezí.

Například jak reagovat, když si přišlo čtrnáctileté dítě se svými spolužáky pustit domů pornokazetu? Zavřely se do pokojíčku a k nim se teď dobývá navíc čtyřletý sourozenec a brečí za dveřmi, že chce taky

dovnitř. Existuje vůbec porno přijatelné pro děti? Může se dospívající kluk dívat na porno s tátou? Do kolika let je sexuálním zanedbáním či dokonce zneužitím, když se dítě dívá s rodiči na porno? Jak reagovat na to, že dítě přistihne rodiče při souloži a vnímá soulož jako domácí násilí - tatínek trápí maminku? Co dělat, když si učitelka stěžuje, že dítě onanuje pod lavicí? Co mám citlivě říci dospívajícímu dítěti, když gauč v obýváku před přehrávačem s televizí je porůznu poonanován? Jak reagovat na to, že dítě si vodí na noc z diskotéky domů co měsíc jinou „kamarádku“, a rodiče začínají mít pocit, že se jim domov mění v hanbinec...

Když se zatím nezkonsovaly universální modely, tím spíš je na místě očekávat od příruček odborníků, že přinesou doporučení pro rodiče, děti i kantory, jaké modely se vyplatily jiným a proč. Problém je především v konfliktech: rodičovská autorita, autonomie rodičovského domu versus sexuální svoboda a rodič se autonomie dospívajícího dítěte.

Dítě začíná být s pubertou biologicky dospělé a přirozeně rozpínavé, ale na druhou stranu zůstává dál ekonomicky a fakticky závislé na rodičích. Bohužel vývojovým úkolem dospívajícího dítěte je opustit rodičovskou domácnost a založit si svou vlastní. Tedy, pokud mladý dospělý zůstává u rodičů, měl by si uvědomit, že ať chce či nechce, u rodičů s věkem přestává být už doma, a začíná tam být na návštěvě. Podle toho by se měl též chovat. Tzn. uznávat například denní režim rodičů a ne jim vnucovat třeba své adolescentní ponocování.

Varování před sexuálním zneužíváním a znásilněním

Sexuální příručky se často vůbec nezabývají sexuálním zneužitím ani znásilněním. Ano, popisují funkci pěnovitých těles v penisu při erekci, ale nenapíší, že erekci provází nárůst touhy po sexuálním styku a snižuje se schopnost sebeovládání. Tato touha může být nebezpečná nejen pro děti, ale i pro dospělé ženy. Proto jsou muži, jejichž erekci by dívka nikdy neměla vidět, přesněji řečeno, které by nikdy neměla vidět ani nahé. Jsou jimi především učitelé, nadřízení v různých zaměstnáních či brigádách, neznámí muži na veřejnosti, kněží ap.

Vidět nahé rodiče je zkušenost, kterou mají jen některé děti. Sama o sobě je asi neškodná, a proto ji můžeme v mladším školním věku tolerovat podobně jako koupání s nahými rodiči. Naproti tomu děti by neměly vidět otce se ztopořeným penisem. Stejně tak i muž, který mívá erekce při běžném kontaktu s malými dětmi, by měl tento problém konzultovat s odborníky na sexuální zneužívání, aby měl pod kontrolou své chování, i když tyto mimovolné reakce třeba ovládnout nemůže. Rovněž chybí konstatování, že děti si nemají hrát s přirozením svých rodičů, k čemuž mají sklony děti v těch rodinách, kde nahota není tabu. Stejně tak „na doktora“ si mohou v rozumné míře hrát děti, ale rozhodně ne dospělí s dětmi.

Chybí často naprosto běžná doporučení pro mladé dívky. Především že se sexuální touhou mužů není radno si moc zahrávat. Mužům se sice klade na srdce, aby měli svou touhu pod kontrolou a respektovali ženino ne, jakkoli jsou vzrušení. Ale samozřejmě je to jen zbožné přání, praxe je jiná. Proto při sexuální výchově by se měl klást na srdce mladým, že by neměli sahat na přirození nikoho, s kým nemají trvalý vztah. Stejně tak nikoho cizího, koho nepovažují za svého dlouhodobého partnera, by neměli nechat se dotýkat jejich erotogenních zón. Na místě je opatrnost - nedoporučovat vstupování do bytů cizích lidí, zejména vstupování dívek do bytů cizích, osamělých mužů. Na toto upozorňují příručky jen vzácně.

Mnoho mladých dívek se rádo baví koketováním. Libí se jim výrazné reakce mužů na jejich vyzývavé chování. To samo o sobě není závadné, ale jsou situace, kde je dobré si toto dvakrát rozmyslet. To samé se týká pragmatičnosti v oblékání. Někdy je velmi rozumné vzít si na sebe velmi asexuální oblečení.

Příručky většinou opomíjí rady dívkám, jak postupovat v případě znásilnění. Běžná jejich reakce totiž je jít domů, omýt se a znásilnění oznámit na nátlak rodiny třeba až za týden. Správný postup je ale opačný - dívka má jít na polici bohužel v tom neutěšeném stavu, v jakém je právě po činu. Stejně tak by příručka měla obsahovat doporučení, co se má dělat při běžné situaci, kdy policisté se dívce vysmějí a implantují jí vinu za znásilnění - příliš vyzývavé chování: "Nemáš chodit po nocích sama!"

Mnoho tzv. sexuálních příruček pro školy je třeba charakterizovat jako nebezpečné pro děti, právě proto že je nevarují před naprosto běžnými nebezpečími a nedávají návody na běžné problémy a komplikace, které přináší lidská pohlavnost.

pokračování příště

Některé otázky sexuální výchovy

PhDr. Mgr. Jeronym Klimes, Ph.D. 2011

Sexuální příručky pro školáky se vyznačují buď tím že jsou anatomicky technicistní, nebo prezentují sex jako neškodnou oblast naprosté svobody a nekončících romantických požitků. Bohužel chybí jim zemitá realističnost partnerských vztahů.

Pohlavní choroby v praxi

I když se zmíní pohlavní choroby, tak se nadmíru prezentuje HIV na úkor jiných chorob. Navíc chybí to žité, co znamenají pohlavní choroby. Například že AIDS je možno diagnostikovat až čtvrt roku po nakažení. Co to v praxi znamená?

Partner odjel do Thajska. Prý s kamarády potápět a rybařit. Chtěla jsem jet s ním. Prý je to výlučně pánská jízda. Řekla jsem mu, že po návratu s ním budu spát s kondomem, dokud si po čtvrt roce neudělá testy na AIDS. Řádl jak černá ruka. Co jiného mám dělat? Mám strach, že mě nakazí.

nebo

Mám holku, ale vyspal jsem se s jinou. Ted' mi řekli známí, že má prý AIDS. Mám to partnerce říci? Když s ní ted' začnu spát s kondomem, tak jí to bude divný. Používá hormonální antikoncepci. Nechci o ni přijít! Prosím poradte!

nebo

"Už měsíc spím s novou přítelkyní, která bere hormonální antikoncepci. Ted' jsme zjistili, že její předchozí partner má AIDS. Co mám dělat? Jak poznám, zda mám AIDS? Mohu s ní spát alespoň s kondomem? Myslím, že ji nedokážu opustit..."

nebo

Nakazila jsem partnera herpesem. Podle doktorů jsem sice už zdravá, ale on má podlomenou imunitu. K doktorům nechce jít, ale v obdobích, kdy se mu to zhoršuje, tak má na mě vztek, chová se ke mně hnusně a chce se se mnou rozejít. Chtěla bych mu nějak pomoci. Nedokážu si bez něho život představit.

Sice je hezké, že se dětem v příručkách říká, že homosexualita je normální, ale děti potřebují především rozřešit vlastní pochyby: "Zdál se mi erotický sen a byl v něj nahý muž. Jsem nebo nejsem buzna?" Ani tyto praktické otázky jim příručky nepomáhají dětem zodpovědět. Odpověď: "Vždyť je to jedno, všechno je normální!" děti ani jejich rodiče opravdu neuspokojí.

Záludnost prodejného sexu

V příručkách se málo varují děti, že přes veškerou liberalitu dnešního prostředí je stále sexuální kariéra neslučitelná s mnoha jinými, zejména politickou kariérou. To dokládá například nedávný trapas s pornoherečkou na kalendáři KDÚ-ČSL.

Po filmech ala Pretty woman se mezi mladými často setkáme s naivním přesvědčením, že by bylo fajn si sexem vydělávat. Tyto holky mají lákavou představu, že si budou držet vybranou klientelu. Jenže stávající praxe, jak mi barvitě líčí klienti, je jiná. V posledních letech prudce narůstá nabídka prodejného sexu, takže podle pravidel mikroekonomie jde jeho cena dolů. Dívky si tedy tolik nevydělají, ale hlavně musí brát vše, co se jim nabídne. Což je často pořádný hnus. Největší problém je však s tímto řemeslem přestat a být následně schopná stabilního partnerského vztahu.

Pohlavní triviality

Při četbě sexuálních příruček zůstává rozum stát, jaké technické detaily rozebírají, aby jiné základní a běžné problémy přeskakovaly. Například jedna příručka takto informuje o vejcovodech: „malé hadičky, jejichž horní konce jsou trychtýřovitě zvětšené a rozřípené. Tyto trychtýře visí normálně zcela volně v břišní dutině. Mohou se jako kloboučky přiklopit na vaječníky, které leží napravo a nalevo od dělohy.“ Ta samá příručka však ani náznakem neprobírá, co mají holky dělat, když mají bolestivé měsíčky. Mohou žádat omluvenku od učitele, zajít za lékařem, co pomáhá, aby tyto bolesti byly menší či snesitelné ap.? Chybí běžná doporučení, co se může a nemůže při měsíčkách dělat - "Mohu jít plavat?" Chybí i upozornění, že menstruační cyklus provázejí změny nálad a jak se s nimi vypořádat. Zejména výzva pro muže, aby v tomto období byli

tolerantnější než jindy a nebrali si všechny citové reakce ženy osobně. Podobně je třeba upozornit na změnu tělesného pachu, na kterou někdy partneri reagují.

Neplodnost, potraty a antikoncepce

Příručky sexuální výchovy by nepochybně měly varovat před metlou moderního rodičovství, kterou je neplodnost. Přes veškeré úspěchy lékařské vědy trvalá neplodnost postihuje stále narůstající procento párů a je velmi zálužná. Deformuje bezděky vnímání vytouženého dítěte i následnou výchovu, jakož i postoje vůči náhradní rodinné péči. Proto je třeba, aby se děti s náhradní rodinnou péčí seznámily mnoho let před tím, než s hrůzou zjistí, že neplodnost zkroutila všechny jejich adolescentní sny o vlastním životě.

Vzdělávací příručky pro školy bohužel nereflktují alarmující demografický vývoj porodnosti. Přirozený přírůstek se dlouhodobě pohybuje okolo, ale spíš pod 1,5 dítěte na matku, což znamená, že za každou generaci matek nám vymře či ubude čtvrtina české populace.

Tento úbytek představuje z větší míry neplodnost ne biologická, ale psychická - různé zábrany, které nám brání mít optimální počet dětí na rodinu. Tímto počtem nejsou stávající jedno maximálně dvě děti na rodinu, ale tři až čtyři. Školní příručka, která má na mysli zdar celé naší společnosti, by tento prostý fakt měla alespoň konstatovat.

Záludnost antikoncepce není v tom, že může být zdravotně závadná, ale že lidi tak dlouho oddalují početí dětí, dokud nebudou optimální podmínky, až zjistí, že jim ujel vlak a že se jim rozpadají dříve krásné vztahy jen proto, že jsou přechozené. Na okraj, o tom, jak fungují přechozené vztahy, se v příručkách sexuální výchovy též nedočteme.

Potrat versus darování dítěte do adopce

Ani v jedné sexuální příručce, kterou jsem četl, se neuváděla možnost darování dítěte do adopce jako jedno z východisek z nechtěného těhotenství, a to i přes alarmující demografický pokles naší populace a fakt, že mnoho neplodných rodičů marně čeká na dítě, kterému by mohli nabídnout veškerou svou lásku a péči. Darování dítěte má mnoho výhod:

- 1) dítě přežije, bude adoptováno a bude mít přiměřeně šťastné dětství
- 2) žadatelé o adopci se dočkají vysněného dítěte
- 3) matka se vyhne chirurgickému zákroku, nebezpečí neplodnosti, zažije těhotenství
- 4) matka bude mít mnohem otevřenější postoje vůči náhradní rodinné péči
- 5) matka a její okolí bude mít jedenáct měsíců na to si rozmyslet, zda by si raději dítě nenechali

Hlavní překážkou této praxe v dnešní době je především veřejné mínění. Veřejnost odsuzuje víc matku, která dala dítě do adopce, než tu, která šla na potrat. Obecně platí, že člověk by neměl zabíjet, když nemusí. A tady opravdu zabíjet nemusíme. Máme stohy žadatelů o adopci, kteří by dali nevím co, aby toto dítě dostali. Jestliže se odbourávají předsudky vůči homosexuálům, tak tím spíš bychom měli bojovat vůči předsudkům a ostrakizaci žen, které darovaly své děti jiným párům, jež děti mít nemohli.

Postabortivní syndrom pro příručky neexistuje

Bylo pro mě zklamáním, že žádná ze sexuálních příruček neuváděla jedinou ukázkou postabortivního syndromu. Například jedna žena se nechala dokopat přítelem k potratu - klečel před ní s pugetem růží, že jí to zaplatí. Od té doby ho sice není schopna opustit, ale už nikdy s ním nezačala chodit. Nikdo neví, že spolu spí, protože oficiálně má někoho jiného. Bývalý byl přesunut do role odbývaného a ponižovaného milence. Navíc si nedávno uvědomila, že každý rok v říjnu se s ním cca na měsíc rozejde. Vždy je to přibližně na výročí toho potratu. Všech těch šest let jede to samé podvědomé chování - dočasný rozchod, jehož logiku si uvědomila po letech. Kdyby si tenkrát to dítě nechala, tak on by se k ní přes veškeré kecy vrátil, protože i teď, když jí dělá víceméně otrocka, jí není schopen opustit. Ona by jistě měla dítě a možná i jeho otce. On by překonal neurózy svého dětství. Takhle ne že nikdo nemá nic, naopak každý má o pár zbytečných traumat navíc.

Nová média a internetová stopa

Stanisław Jerzy Lec kdysi napsal aforismus: "Nemluv o člověku špatně, tajně tě v tobě poslouchá." Osobně se tímto pravidlem řídím - o lidech, které nemám rád, nebo oni nemají rádi mě, se i v soukromí vyjadřuji tak, abych se nemusel stydět, kdyby mě náhodou slyšeli. Tento aforismus, který dříve byl jen vlídným doporučením moudrého autora, je dnes imperativ reality. Kolikrát mi dala klientka do rukou emaily, sms či vypisy z chatu manžela a jeho milenky, kde stálo: "Moje žena nezná heslo od mého email boxu." nebo "Musím končit, žena jde." nebo "Žena mi mobil nekontroluje." V těch chvílích si vzpomenu na Ježíšovo upozornění: "Vše, co jste šeptem mluvili v tajných úkrytech, bude se hlásat se střech," z Internetu, před soudem...

Děti nepočítají s tím, že důvěrnosti, které zveřejňují svým "přátelům" na Facebooku budou hodně kriticky číst jejich zaměstnavatelé. Zkrátka existuje internetová stopa a Internet postrádá gradient vzdálenosti, tzn. vlastnost, že s rostoucí vzdáleností od zdroje a s časem od vzniku se informace nezaměňují a mizí. Na Internetu neexistuje soukromí - i když rozesené dívky sedí doma v pokojíčku v růžovoučkém pyžamku měly by na Internetu vystupovat tak, jakoby stály na náměstí plném lidí.

Dívky dále zapomínají, že po rozchodech jejich erotické fotky, které dělaly z lásky k partnerovi, začínají nezadržitelně kolovat po Internetu jako pomsta za rozchod. Proto by raději neměly erotické fotky dělat, dokud nemají partnera, se kterým to vypadá na rodinu, tedy na trvalý vztah.

**Tato žena jistě nepočítala při focení s tím,
že její fotka doputuje internetem až do tohoto článku**

Jeden otec chtěl s dcerou probrat nějaký průšvih ve škole. Začal proslov, načež jeho třináctiletá kopretina se zvedla, vzala svůj mobil a ukázala mu prsa jeho sekretářky, se kterou měl poměr: "Ty mi tak můžeš něco říkat!" Tohle muž fakt nečekal. Jeho otcovské sebevědomí a mužská sebejistota byly rázem hluboko pod nulou. Odplazil se jak zbitý pes. Ano, ženu klidně prohlásí za krávu a pošle tam, kam i císař chodí sám, ale vůči dceři je bezmocný. Přitom dcera je naivní a vůbec netuší, co táta s mámou řeší. Počiná si jak slon v porcelánu. Jenže na rozdíl od mámy, kterou brzdím v excesech, nemá dcera ale žádné zábrany tátovi prolustrovat cokoli a později to proti němu použít.

Poučujme děti o tom, co skutečně budou řešit

Toto je tedy realita dnešních partnerských vztahů a na tu bychom měli realisticky připravovat své děti. Nasazovat preservativ na didlo a podávat dětem ruku navlečenou v preservativu - jak nám to navrhuje příručky ministerstva školství - je pro budoucí život našich dětí asi tak smysluplná zábava, jako napouštět šprecky vodou a házet je z okna po kolemjdoucích.